

Britanijos LIETUVIŠ

Lietuvos
nacionalinė
M. Meškauskio
biblioteka

PASKIRAS NUMERIS 10 PENŲ

„BRITANIJOS LIETUVIŠ“, savaitinis laikraštis. Leidžia — D. Britanijos Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba, — 43, Holland Park, London, W.11. T. I. PAR 6699. Red. M. Bajorinas, B. Daunoras. REDAKCIJA — raštus taisto bei trumpina savo nuožiūra. Nesunaudoti rankraščiai nesaugomi ir negrąžinami. Jei nepriėmęs pašto ženklas. Prenumeratos kaina: metams — 32 šil., 6 mėn. — 18 šil., 3 mėn. — 10 šil. Užsienyje: metams — 5 U.S.A. doleriai. SKELBIMAI: Spaudos eilutė arba jos — vieta — 1 šil. ADRESO PAKEITIMAS 1 šilingas.

„THE LITHUANIAN WEEKLY“
LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

Nr. 27 (255)

LONDONAS, 1952 m. LIEPOS 3 d.

VI METAI

TRUKSMAS DEL KOREJOS

Prieš metus laiko Jungt. Tautų kariuomenė pradėjo didelę ofensyvą Korėjoje. Komunistai turėjo greitai trauktis, kad išvengs visišką pralaimėjimo. Šiaurės Korėjos armija buvo išardyta ir taip vadinama Kinijos „savanorių“ kariuomenė smarkiai susilpninta. Ore alijantai turėjo visišką persvarą ir komunistų lėktuvai nedrįso pasirodyti.

Komunistus nuo visišką pralaimėjimo išgelbėjo Malikas, Rusijos atstovas prie Saugumo Tarybos, pasiūlydamas taikos derybas. Pradėjo derybų komediją, trukusi jau virš 10 mėnesių, neatnešusi jokių rezultatų.

Sekdami Rusijos pavyzdžiu, Kinijos ir S. Korėjos delegatai savo nepagrįstais reikalavimais užtesė derybas, nepasiekiant susitarimo. Alijantai nenutrukdė derybų, nes nenorėjo būti apkaltinti norį karo.

Bet ar derybos buvo vien tik laiko aikvojimas? Toli gražu ne. Komunistai laiko neaikvojo. Tuo metu kada jų delegatai ginčijosi ir vilkino taikos derybas, jų karinis štabas visu sparumu stiprino karines pajėgas šiaurės Korėjoje. Šiandien jau ten yra ne pusės milijono gerai apinkluotos kariuomenės, bet taipgi sukoncentruotas gana didelis oro laivynas.

Taigi taikos derybos komunistams buvo labai pelningos. Be to, derybos dar nepasibaigė ir nematyti jų galo. Taip toliau tęsti ir leisti komunistams netrukdam stiprinti kariuomenę, reikėtų alijantų savijūdybės. Todėl Jungt. Tautų delegacija jau prieš kelias savaites įteikė komunistams pasukinius ir nekeičiamus taikos derybų pasiūlymus, kurie turi būti priimti ar atmesti, kad galima būtų arba sudaryti taikos sutartį arba pradėti karą plačiu mastu. Eit komunistai rado būdų ir šiuos paskutinius pasiūlymus užvilkinoti.

Tokiai būklei esant alijantų karo štabas ėmėsi žygių, efektingiau sutrukdyti komunistų kariuomenės stiprinimą. Karo vadas gen. Clark davė parądymą bombarduoti Yallu upės įėjaines, kurios yra S. Korėjoje prie pat Mandžiūrijos sienos. Tos įėjainės aptarnauja komunistų aerodromą Korėjoje, o taip pat Mandžiūriją iš kur eina karinių reikmenų pristatymas komunistų kariuomenei Korėjoje.

Ir štai dėl šito bombardavimo kilo didžiausias triukšmas Britanijoje. Parlamente tas jau buvo du kartus svarstoma ir kritikuojama. Amerika ne vien už tai, kad ji nepasitarusi su Britanija ėmėsi tokio žygio, bet ir už tai, kad

ji iš viso su tokiu bombardavimu sutiko.

Buvo sakytą, kad tas gali sutrukdyti taikos derybas, išplėsti karą už Korėjos ribų ir net gali supykinti Rusiją, dėl ko gali kilti pasaulinis karas.

Šitokia kritika neturi jokio patiesinimo. Kaip galima vesti karą su priešu, jeigu bus draudžiama ir ji šaudyti. Karinė vadovybė yra atsakinga už karo veiksmus Korėjoje, ir jai turi būti leista imtis visų reikalingų žygių, kurie prisidėtų prie priešo kariuomenės susilpninimo. Karinė vadovybė taip pat yra atsakinga už savo karių saugumą, gi jėgainių bombardavimas, padaręs daug žalos priešiui, alijantams nekaštavo nė vienos gyvybės. O kas būtų jei komunistai pradėtų ofensyvą ir sumušti alijantus? Aišku, kad tie patys kritikai tada kaltintų gen. Clark ir jo štabą už tai, kad jis laiku nesiėmė žygių prieš komunistus.

Taikos derybų tas bombardavimas irgi nesugadins. Priešingai, tas tik gali pagreitinti sprendimą, nes kada komunistai pamatys, kad iš užtesimo neturi jokios naudos ir pajus alijantų jėgą, jie žymiai greičiau pasakys „taip“ ar „ne“.

Karas tuo irgi nebus išplėstas, jeigu Kinija to nenorės. O jeigu ji to norėtų, tada nei baltos pirštinaitės, nei skaudūs alijantų smūgiai neturės jokios įtakos į jo sprendimą. Neprotinga sakyti, kad toks bombardavimas gali supykinti Rusiją ir priversti prie pasaulinio karo. Pasaulinis karas prasidės tik tada, kai viena ar kita šalis jau bus pilnai pasiruošusi ir jo nerės.

Tada tokia šalis pati išgalvos priežastis, sufalsifikuos incidentus ir jai nereikės jokios pagalbos iš kitur. Kol to nėra, jokio incidento kurių jau turėjome begales, karo neišprovokuos.

Kremlius gi tyčiojasi iš silpnybės ir respektuoja tik jėgą. Penki šimtai alijantų bomboneščių prie Mandžiūrijos sienos yra nesulyginamai svaresnis argumentas Rusijai, negu baltos pirštinaitės ir žodinis žaidimas prie Korėjos taikos derybų stalo.

Amerikos karinės vadovybės Korėjoje kritikai britų parlamente turėtų prisiminti, kad Korėjoje eina karas, ne parlamentiniai derybos, kad ten žūsta jauni vyrai, daugiausia amerikiečiai ir karinė vadovybė turi būti palikta teisė vesti karą ir imtis tokių žygių kuris yra, jų nuomone, geriausia, sekmingesnis karo pravedimui ar taikai pasiekti.

POBŪVIS LIETUVOS ATSTOVYBEJE LONDONE

Ryšium su vykstančiais Pabaltijo diplomatų pasitarimais Londone, pereitą šeštadienį Lietuvos Atstovybėn buvo pakviesti Estijos, Latvijos ir Lietuvos diplomatai vieš Londonė. Pobūvyje dalyvavo keletas Anglijos Lietuvių organizacijų atstovai ir kiti svečiai.

ŠVEDIJA PRARĘGĖJO

Kadaise Švedija buvusi galinga karinė pajėga, paskutinį šimtmetį užsispyrusi laikėsi neutralumo politikos ir dėl to galėjo džiaugtis kuo ne aukščiausiu gyvenimo standartu, neskaityt Šveicarijos. Kitos valstybės iš įprasto pradėjo tą „šventąjį“ Švedijos neutralumą respektuoti. Gal dėl to neutralumo respektavimo ir „Taikos Partizanų Kongresui“ 1950 m. susirinkimo vieta buvo parinkta Stokholmas. Tai aiški, nors ir abejotinos vertės garbė, kad jų priimtos rezolucijos šiandien visame pasaulyje yra žinomos „Stokholmo Manifesto“ vardu.

Tačiau praėjusia savaitę švedai sukinio, kad rusai turi dar ir kitokių planų Švedijos atžvilgiu, negu nuosirdus jų neutralumo gerbiama. Jie patyrė, rusų nuomone, kas neina su rusais — eina prieš. Švedų dėmesį į rusų intencijas atkreipė du įvykiai, kurie ramius švedus suerzino iki itališko pasitumo.

IR VĖL KABINETO KRIZĖ EGIPTĖ

Vos keturis mėnesius išsilaikęs Hilaly Pasha, Egipto ministras, atsistatydino. Ši žinia cenzūros kuri laiką buvo slepiama, bet pereitą pirmadienį žinio pasitvirtino. Karalius Farukas pavėdė kitam negartiniam asmeniui Hussein Sirry Pasha sudaryti naują kabinetą.

Kaip pranešama Hilaly Pasha atsistatydinimas įvyko dėl trijų priežasčių. 1) negalėjimas susitarti su D. Britanija dėl kanalo zonos evakuacijos, 2) premjero nepasitikimas, 3) pasipriešinimas vyriausybės žygiams išvalyti administraciją.

Naujasis premjeras Sirry Pasha yra jau anksčiau buvęs tris kartus vyriausybės pareigas.

NEMALONŲ ĮRODYMAI

Tuo metu, kai buvęs SSSR ambasadorius Londone, Jurgis Zarubinas, plaukė į naują paskyrimo vietą Vašingtoną, Kanados policija paskelbė ne labai malonių duomenų apie jo veiklą Kanadoje 1945 m., kada jis buvo ten SSSR pasiuntiniu. Kaip žinoma, tuo metu sovietų pasiuntinybės Kanadoje sekretorius, Igoris Guzenko, perdavė Kanados policijai keletą dokumentų apie atomines bombas paslaptis, kuriuos sovietų šnipai buvo pavogę Kanadoje. Tuose dokumentuose policija rado nežinomų pirštų atspaudus. Kai po poros dienų Zarubinas pietavo pas Anglijos Aukštąjį Komisarą Kandoje Sir Malcolm Mac Donald, Kanados policija paėmė vieną stiklinę, iš kurios ten dalyvaujęs Zarubinas gerė ir palyginus pasirodė, kad ant stiklinės esančios pirštų atspaudai sutiko su pirštų žymėmis, rastomis ant pavogtų dokumentų. Atseit, jau tas Zarubinas buvo vienas šnipų, dalyvavusių slapto dokumentų vogime.

Niekio nežinodamas apie Guzenkos įvyki, minėtų pietų metu Aukštasis Komisaras MacDonald priėjęs prie Zarubino paklausė:

Ar paskutiniu metu pagavote ką nors stambaus? Mat, MacDonald ir Zarubinas buvo aistringi meškeriojai. Zarubinas, tačiau, žinodamas apie Guzenkos pabėgimą, atsakė:

— Ne. Mes tik netekome vienos smulkios...

Sveitimaučiai, gyveną D. Britanijoje, atlikę tam tikrus formalumus ir atitinką nustatytoms sąlygoms, gali savanoriais stoti į Home Guard's eiles, tačiau D. Britanijoje nenumatoma steigti tautinių karavienų.

PABALTIJO DIPLOMATŲ PASITARIMAI LONDONE

Lietuvos, Estijos ir Latvijos diplomatiniai atstovai buvo susirinkę pasitarimams Londone, kurie tęsiasi nuo 1952 m. birželio mėn. 27 ligi 30 d.

Šiuose pasitarimuose dalyvavo: B. K. Balutis (Lietuva), J. Kaiv (Estija), R. Kampus (Latvija), S. Lozoraitis (Lietuva), T. Ozolins (Latvija), K. R. Pusta (Estija), A. Rei (Estija), E. Sarepera (Estija), A. Torma (Estija), P. Zadeikis (Lietuva).

1. Susirinkusieji atstovai padarė nuodugnią apžvalgą tarptautinės padėties, o ypatingai visų tų jos aspektų, kurie gali turėti įtakos i Baltijos valstybių padėčiai ir jų laisvės bei nepriklausomybės atstatymą.

2. Jie su pasitenkinimu konstatavo, kad glaudus bendradarbiavimas, kurį Baltijos valstybės be pertraukos tęsė nuo pat nepriklausomybės atstatymo, — o ypatingai nuo Lietuvos, Estijos ir Latvijos 1934 metų Draugingumo ir Bendradarbiavimo Sutarties pasirašymo — yra davęs vertingų rezultatų ir yra pasirodęs naudingas visiems trims kraštams. Todėl susirinkusieji atstovai randa reikalingą ir pageidaujamą, kad jų

bendradarbiavimas būtų toliau plečiamas ir stiprinamas.

3. Sprendimas dėl formų, kuriomis bus nustatytas dar glaudesnis Lietuvos, Estijos ir Latvijos susijungimas po jų išlaisvinimo, priklauso pačioms Baltijos tautoms. Tačiau susirinkusieji atstovai pareiškė savo įsitikinimą, kad ši sąjunga turėtų būti labai glaudi ir kad ji visais galimais būdais turėtų siekti bendradarbiavimo su kitais kraštais Jungtinės Europos rėmuose. Jie taip pat pabrėžė pageidavimą, kad ši glaudžios sąjungos koncepcija būtų plačiai populiarinama ir jų tautiečių visuotiniai priimta.

4. Jie taip pat padarė apžvalgą bendradarbiavimo su kitų, Sovietų pavergtų, tautų laisvais atstovais, kuriams jie teikia didelę svarbą.

5. Jie su dėkingumu ir didžiu pasitenkinimu atžymėjo palankumą ir užuojautą, kurių parodė Baltijos tautoms Didžioji Britanija, Amerikos Jungtinės Valstybės ir kiti vakarų kraštai, kuriuose tiek daug pabaltiečių rado pręglą. Ryšy su tuo jie didžiai įvertino Amerikos Jungtinių Valstybių Prezidento telegramą,

pasiųstą Baltijos Valstybių Laisvės Komitetui New Yorke, kurioje Prezidentas pareiškia Baltijos tautoms savo simpatiją, minint 12 metų sukaktį nuo to momento kai Sovietų Sąjunga, sulaužydama tarptautines sutartis, įsiveržė į jų kraštus ir kurioje Prezidentas dar kartą patvirtina Amerikos Jungtinių Valstybių nusistatymą nepripažinti šio agresijos akto.

6. Jie vieningai pareiškė viltį, kad Genocido Konvencija trumpu laiku taps efektyviu įrankiu žmogaus teisėms apsaugoti ir kad Jungtinės Tautos ras būdus ir priemones sustabdyti terorui ir deportacijoms nuo kurių kenčia Baltijos ir kitų kraštų gyventojai, esantieji Sovietų okupacijoje.

7. Jie nuolankiai sveikina savo tautas, kenčiančias svetimą jungą ir su giliu liudėsniu minį visas jų kraštoje višpatuojančios tironijos ankas.

Jie yra tvirtai įsitikinę, kad Baltijos tautų teisės „grainiu“ laimės ir kad Lietuvos, Estijos ir Latvijos — o taip pat ir kitų Sovietų pavergtų kraštų — laisvė ir nepriklausomybė bus atstatyta.

ZINIOS

Speciali parlamento komisija rekomendavo paskirti karalienę Elzbietai 475.000 svarų per metus atlyginimo, iš kurio 95.000 svarų būtų naudojami kitiems karališkos šeimos nariams, kurie būdami arti sosto, negali verstis prekyba ir negauna iš valdžios jokio atlyginimo, bet turi atlikti daug viešų pareigų. Tokių tarpe yra Kento kunigaikštienė ir jos vaikai.

Komisija taip pat pažymė, kad nors ir stengiamasi sumažinti karalienės pareigas, jų vistiek lieka labai daug (dokumentų pasirašymas, audijencijos, vieši pasirodymai).

Be to, karalienė turi pareigas ir kaip žmona ir kaip motina.

Jos vyrui Edinburgo kunigaikščiui komisija siūlo paskirti 40.000 svarų per metus visam gyvenimui.

Prancūzijos visuomenė pritrenkta prancūzų apeliacinio teismo sprendimu, dėl generalinio komunistų partijos sekretoriaus Duclos paleidimo. Jis buvo kaltinamas valstybės išdavimu.

Britų Foreign Office radiotelegrafistas W. Martin Marshall prisiėmusių teisme bus teisiamas liepos 9 d. Jos yra kaltinamas už valstybinių paslapčių perdavimą antrajai sovietinės ambasados sekretoriui Pov. Kuzniecoviui.

Salisbury apylinkėse nukrito britų bombonešis. Trys gyvenamieji namai buvo visiškai sunaikinti, o 11 kaimynystėje esančių namų užsidegė. 2 asmenys žuvo vietoje ir 9 buvo sunkiai sužeisti. Vienas vyras, norėdamas gelbėti iš degančio namo savo žmoną ir vaiką, įbėgė į liepsnojančią namą ir nebeįėjo.

Šiaurės Korėjoje amerikiečių su bombintų elektros jėgainių atstatymas kašuos 200 milijonų dolerių.

Amerikos ambasadoje. Vienoje, Achesono vizito proga buvo su rengtas diplomatų priėmimas. Šiame priėmime dalyvavo ir sovietų komisarą gen. Svidrovas. Jis, Svidrovas, sveikindamasis su Achesonu, paklausė: — Ar atveži tamta taiką?

Į šitoki klausimą Achesonas atsakė: — Generolas, tikiuos, puikiai žino, kad taikai sudaryti reikia dviejų šalių...

Pragyvenimo išlaidų svarstymai, kurie pereitą savaitę buvo atidėti, įvyko šį pirmadienį. Opozicija ypač puolė vyriausybę už maisto subsidijos sumažinimą, gi vyriausybė nurodė kad visos prekės kainos, negali verstis prekyba ir negauna iš valdžios jokio atlyginimo, bet turi atlikti daug viešų pareigų. Tokių tarpe yra Kento kunigaikštienė ir jos vaikai.

Lankydamasis Berlyne, JAV sekretorius Achesonas davė Berlynui garantiją, kad bet kokia ataka ant Berlyno bus laikoma ataka prieš JAV. „Mes liksime Berlyne tol, kol bus reikalinga patikrinti miesto laisvę“. Panašią garantiją kiek anksčiau davė Britanijos užs. reik. min. Edenas.

Gen Eisenhoweris, kalbėdamas per radio oštiai kritikavo prez. Trumano vyriausybę. Ypač jis kaltino vyriausybę už silpnumą atremiant komunistų pavojų. Senatorių Taftas pareiškė, kad jei jis bus išrinktas prezidentu, jis prašys kongresą panaikinti Yaltos susitarimą ir padaryti Jungt. Tautos efektingesnius.

Rusija sutiko duoti daugiau teisių Jugoslavijai Dunojaus komisijai, kuri administruoja susisiekimą Dunojom.

Dideliam Kinijos atstovų nusteibimui ir pykčiui, alijantų delegacijos vadas prie Korėjos taikos derybų, gen. Harrison, apledo derybų salę pereitą penktadienį ir pasakė grįšias tik už trijų dienų. Komunistų delegatai liko vieni ir iš pykčio nežinojo kas sakyti.

JAV žvalgyba patyrė, kad rusai daro pratimus su naujo tipo bombonešiais, pritaikintais nešti atomines bombas. Naujasis bombonešis T-31, turi šešis sprausinius motorus, kurie išvysto 36000 arklio jėgų, gali pakilti į 45000 pėdų aukštį, skristi 430 mylių per valandą ir turi veikimo spindulį 9000 mylių. Tarp kita ko, lėktuvas ginkluotas dvylikos patrankų.

Manoma, kad 1954 m. popiežius paskelbs ypatingus šventuosius metus, nes tais metais suka 100 metų nuo Nekalto Prasidėjimo Dogmos paskelbimo.

SOVIETAİ AGITUOJA GRIZTI NAMO

„Daily Telegraph“ korespondentas iš Bradfordo rašo, kad šimtai Europos savanorių darbininkų Britanijoje, gauna iš Rusijos konsulato Londone laiškus, kurie ragina juos grįžti į geležinės uždangos kraštus, iš kurių jie kilę.

Žinias apie pabėgėlius, suteikia užsieniečiai komunistai, mano „DT“ korespondentas. Dauguma pabėgėlių turi gimines anoj geležinės uždangos pusėje.

Bradforde yra 6000 pabėgėlių jų tarpe lietuviai, latviai, ukrainiečiai ir lenkai, kurie dirba tekstilėje. Daug iš jų gavo panašius laiškus. Laiškai yra siunčiami iš 5. Kensington Palace Gardens, London, kur yra sovietų filmų agentūra.

Bradforde ukrainiečių sąjungos pirm., Roman Pysancjuk pareiškė „DT“ korespondentui: „Mes žinome, kad mus seka komunistai, kuriu tarpe yra keletas rūsų. atvykusiu į šį kraštą latvių ir lietuvių priadanga“.

RED. PASTABA

Dėl minėto lietuvių adresu padaryto nepalankaus pareiškimo DBLS centras susirio su ukrainiečių

S-gos centru Londone, kad klaidą atitaisius ir išvengs panašių incidentų ateity.

Lietuviai, kurie gauna iš sovietų konsulate laiškus ar kitokią propagandą, yra prašomi prisiųsti DBLS centrui.

ANGLIJOJE PARADUOJA

„TARPTAUTINE ARMIJA“

„Daily Telegraph“ korespondentas praneša, kad praėjusių sekmadienį, Peterborough, iškilmingose eitynėse dalyvavo dešimt tautų kariai. Dalinio vadas kap. Henry Sennior pavadino juos „Jungtinės Tautos miniatiūroje“. Faktiniai tai yra Home Guard būrys, sudarytas iš tenyščiuose plytų fabrikuose dirbančių dvylikų. Būryje yra lietuvių, latvių, lenkų, serbų, jugoslavų, vengrų ir kt. Būrys dėvi Northamptonshire pulko uniformą. Vienintėlis dalinio vado skundas buvęs tas, kad naujoji „armija“ iš pat pradžių pradėjo žygiuoti „žąsies žingsniu“...

KULTURINIS GYVENIMAS

DIDYSIS MAIRONIS

KNYGOS, ŽURNALAI, LEIDYKLOS

Šiemet turime dvigubą savo didžiausio Maironio sukaktį: 90 metų nuo gimimo ir 20 metų mirties.

Jonas Mačiulis-Maironis kilimo yra žemaitis raseiškis (gimęs 1862 m. spalio 21 d. Pasandravyje, Raseinių apskr.), turtingo, šviešaus ūkininko sūnus. Baigęs Kauno gimnaziją, įstojo į Kijevo universitetą literatūros studijuoti, bet po metų grįžo į Kauną ir įstojo kunigų seminariją, o šia baigęs buvo išsiųstas į Petrapilio dvasinę akademiją mokslo gilinti. Po to profesorius Kauno Kunigų seminarijoje ir 15 metų Petrapilio dvasinėje akademijoje. 1909 m. grįžta į Lietuvą ir paskiriamas Kauno kunigų seminarijos rektoriumi. Rektoriaus iki mirties (mirė 1932 m. birželio 28 d.), taip pat profesorius Teol.-Filos. Fak. teologijos skyriuje.

Be profesoriaus, rektoriaus pareigų, kurias jis ėjo rūpestingai ir nuosirdžiai, dalyvavo ir visuomenės gyvenime, tad poezija tebuvo tik laisvalaikio darbas, bet ir čia jis padarė daug.

POPILIARIAUSIAS LIETUVIŲ POETAS

Tremtyje išleistas dvi Maironio „Pavasario Balsų“ laidos (dvi dešimtosios iki karto). Ta proga paašikėjo, kad iš tiesų ligi šiol „Pavasario Balsų“ išleista jau nebe 10, bet 15 laidų (šita) susimaišiusių laidų paslaptį iškėlė poetas Bern. Bradžionis). Šitokia gausybė laidų rodo ne ką kita, o tik be galo didelį poeto populiarumą tautoje. Tai, aišku, vienintelė lietuviška knyga (net poezijos knyga!), kuri susilaukė tiek daug laidų.

Šiandieninė, pomaironinė, lietuvių poezija krypta į filosofiją, į puosnumą, ir tai dažnai galima pajusti tik įsigilinus ir supratus. Jau nuo Suvojos, nuo Kiršos, iš dalies ir nuo Putino pajuntama savo poezijoje tuos naujus vėjus, kurie tūlasi atvejis nebesutampa su Maironio aiškumu ir paprastumu.

Maironis, kurio talentas toli prašoko aušrininkus poetus, dainuoja paprastai ir aiškiai. Paprastumas ir aiškumas lygiai patraukia ir mokytoją lietuvių ir paprastus. Tai būtų viena priežastis, kodėl Maironis populiarus ir mėgiamas. Antra, Maironis savo poezijoje apdainuoja tuos dalykus, kuriais pažėgia grožėtis ir žavėtis visi lietuviai. Dainuoja jis ir apie šį ir apie tą, bet mūsų tauta, kovojusi už laisvę, gynusi ją, kūrusi laisvę valstybėje ir pagaliau šiandien, netekusi laisvės, vėl visas jėgas pasukusi į visokeriopos kovos frontus, niekad nebuvo atsisakiusi kovos ir tautiškojo idealo, kuriais gyvena aušrininkai, o su jais ir Maironis, kaip tik „Aušros“ puslapiuose išspausdinęs pirmuosius savo eilėraščius.

AS NORĖCIAU PRIKELTI...

Dr. J. Basanavičius kadaise „Aušroje“ tvirtino, kad istorijos nežinančiai žmonės yra vaikai. Iš praeito kelo pasimokyti būtina tiek dabarties, tiek ateities. O kas gi per kelias mūsų tautos?

Gaila kirvius, Kalavijus aštrius Ir juodberį žirgą balnoja.

Štai mūsų senoji praeitis — kova be galo, kova už tautos laisvę. Šitas kovas už laisvę ir dainuoja Maironis, gražiai supindamas tolimą praeitį su savo krašto grožiu. Jis prašo motušėlę neraudoti tėvynę ginti einančio sūnaus, nes ... kas tėvynę praras,

Antros nešmels apgailėjęs. O tėvynė, už kurią kovojama, — Kur bėga Šešupė, kur

[Nemunas teka. Tai mūsų tėvynė graži

[Lietuva; Čia broliai artojai lietuviškai

[šneka, Čia skamba po kaimus Birutės

[daina. Ji, ta tėvynė, su žemčiūgais, ža-

lesom rūtom, kasas dabinančiomis sesutėmis, raibąja gegute — visada graži, gražiausia ir maloniausia Lietuva-motutė, mūsų praktai aplaistytą žemę, kurioje daug atminimų atranda širdis. Tai esamoji tėvynė, ir Maironis čia pat žvilgtelėti atgal, į praeitį.

Čia Vytautas didis garsiai

[viešpatavo, Ties Žalgiriu priešus nuveikęs

[piktus; Čia bočiai už laisvę tiek amžių

[kariavo; Čia mūsų tėvynė ir buvo ir bus,

Čia, kur Vytautas Didysis mus

[ir Vilnių gynė, Bus per amžius, kaip ir buvus.

[Lietuvos tėvynė! Šitas tezas galima šiuo ar tuo

papildyti, paryškinti, bet jos yra tas pagrindas, tas tikėjimas, kuriuo gyvena kiekvienas doras lietuvis laisvėje ir nelaisvėje. O tą tautinį credo Maironis supynė į skambų ir didingą himną, parodydamas jame ir dabartį ir praeitį ir pagaliau prašydamas Aukščiausiąjį apsaugoti Lietuvą,

... tą mylimą šalį,

Kur mūsų sodybos, kur bočių

[kapai! TEN, KUR DUBYSA...

Patriotinėje savo poezijoje dainavęs visuotinius lietuvių idealus, savo krašto praeitį, du didžiulius istorinius Lietuvos centrus — Vilnių ir Trakus. — raginęs lietuvių vieningai kovoti, užtraukti naują giesmę, Maironis savo poezijoje neužmiršta ir gamtos, to motyvo, kuris dažniausia visu puikumu suspindi visų gerųjų poetų kūryboje.

Gamtą sužėri visu jo talento virtuozizmu ne tik trumpuosiuose eilėraščiuose, bet ir poemose, ypač „Jaunojoje Lietuvoje“.

Maironis, pats matęs ir svetimų kraštų, nieku kitu tiek nesizavi, kiek savuoju kraštu. Net gražiojoje Šveicarijoje jo mintys lekia į Lietuvą —

Į tolimąsias, į numylėtas Tėvėlių šalis.

Ten, kur Dubysa mėlyna juosta Banguoja plati!

Ko, ašarėlė, ko tu per skruostą, Kaip perlas, riedl?

Tokie jo eilėraščiai, kaip „Pavasaris“ (Pavasario saulė prašvito meilai), „Užmigo žemė“ Tik dangaus negesta akys sidabrinės), „Vasaros naktys“ (Ramios, malonios vasaros naktys; medžio užmi-

ma. Nusitrynė į žolę drėgnas rankas ir patenkintas grįžo namo.

Paskambinęs „Dievo Angelą“ atsisėdo kartu su visais prie stalo ir labai menkai valgė. O prie duonos ir piršto nepriklišo.

— Tai kodėl taip mažai? Varpo nepatrauksi, — sumurmėjo Plaktinis.

— Kad aš ir po pusryčių dar sotus, — gražiai pasiteisino Rapoliukas.

— Ką ten po pusryčių, — pridėjo ir senoji, — kad ir tu pusryčių, mačiau, nedaug tevalgė. Nesisprangink badu, valgyk, kiek nori, užteks visiems.

Rapoliukas džiaugėsi. Gerai, kad jie taip kalba. Bent kartą pamatė, kad jų neapvalgo. Gal ir Kinkij Petkų užmirs.

Pasitraukė jis nuo stalo pusalkanis, bet su dideliu pasitkėjimu. Nuėjo į virtuvę, pasidairė ir apsisukęs sugrįžo atgal.

— Teta, gal jau laikas, aš galiu bulvės paršiuoti nunešti, — pasisūlė.

— Nunešk, jeigu nori, — atsakė senė.

Tuoji jis pasigriebė krepšį ir išbėgo su virtomis bulvėmis. Tvirtė atsirinko jis geresnes ir pasiėmė į šalį. Teisybė, bulvės buvo penykštės, bet dar nevisai blogos ir nepajudusios, ypač tos mažesnės. Blogiasias suvertė paršui į lovą ir nutarė ten palaukti. Laukė jis ir žiūrėjo, kada Plaktinienė uždegs langą. Po pietų seniai visuomet nueina kiek prigulėti. Bet anie vis dar neskubėjo.

ges nejudė lapas), tarp lietuvių yra lygiai tiek pat populiarius, kaip ir patriotiniai dalykai.

PIKTAS ŽODIS SAVIESIEMS

Maironis „Pavasario Balsai“ — storokas tomas, ir ne visi ten sudėtieji eilėraščiai dainuoja savo krašto praeitį, jo meilę ar gamtą. Motyvų tuose kituose jo eilėraščiuose taip pat gausu. Čia jis kuria religinius himnus-giesmes, čia apdainuoja senatvę, čia poeto dalia, čia šį ir tą, čia vėl pasigirsta jo rūstus ir piktas žodis dėl esamosios lietuviškos tikrovės. Maironis idealizavo buvusiąją ir šviesiai žiūrėjo į būsimąją Lietuvą, o tikrovę paprastai nuviliu, ne visada sutampa su svajonėmis. Realioji Lietuva susilaukė didžiojo poeto karčių priekaištų. Ana:

O tu, partijų tarp mūsų, Jų programai ir barniui!

Tiek vargiai pas vargą bl... Atsirais už marškinų.

Kaip „Kur bėga Šešupė“ galima laikyti Maironio sukurto himnu, kuris atitiko istorinius ir buitinius lietuvių ypatumus ir idealus, taip „Kai kam“ būtų gal pirmųjų nepriklausomo gyvenimo metų visuotinumą siekianti satyra — negero- vių sintezė.

BALADĖS, POEMOS IR DRAMOS

Maironis tai ne tie vieni „Pavasario Balsai“, ne vien jo lyrika. Jis yra taip pat sukūręs keletą lengvų, gražių sueliuotų baladžių („Jūratė ir Kastytis“, „Čičinskis“ ir kt.).

Nuo pat senų senųjų laikų pasaulis žinojo mūsų prasmę eiliuotus romanus — poemas. Šiandien rašyti didesnes poemas lyg jau ir archaisas, pasėjęs dalykas, bet Maironio dienomis šis kūrybos forma tebebuvo gyva. Maironis parašė bent kelias poemas, kurių bene geriausia bus „Jaunoji Lietuva“. Joje poetas apdainuoja tautinio atgimimo laikotarpį, kai kurių dvarininkų alietuvėjimą. Nors kritikai poemoje įžiūri šokių tokių trūkumų, bet gyvas eiliuotas pasakojimas ir gamtos vaizdai poemoje ir šių dienų veikliam skaitytojui daro mielą.

Taip pat Maironis yra autorius kelių dramų veikalų („Kestutis mirtis“, „Vytautas pas kryžiuočius“, „Didysis Vytautas karalius“ ir kt.).

B. Kazimieraitis

LIETUVIŠKOJI ENCIKLOPEDIJA

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių bendras reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — jos atstovai visose lietuviškos kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų tuojau kreiptis į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N.Y.

— atgavinama Amerikoje. Ji būtų mūsų termtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta jai dovana, mums dvigubai naudinga; ir Tėvynės parkeliamus ir emigracijos tebesant.

VARPAI SKAMBA

Stasius Būdavas yra daugelio knygų autorius — prozos, poezijos, net dramos. Naujoji jo knyga — Varpai skamba — yra tik dalis didžiulio veikalo iš lietuvių tautinio atgimimo laikų.

Knygos veiksmas vyksta Papielėje. Miršta knygnešė Gelžnienė, ir jos sūnus Rapoliukas atsiduria pas Papielės varpininką. Čia jis padeda varpininkui ir skursta. Papielėje vaikas susipažįsta su vika-ru kun. Vengraičiu ir netoliese gyvenančiu dvarininkaičiu Serapi- nu, kurie abu platina lietuviškas knygas. Pagaliau Vengraičis pa- bėga į Prūsus, o jį ligi sienos paly- dės Gelžnienukas apsigyvena prie sienos ir pradės naują — knygne- šio gyvenimą

Nors vyriausiasis veikėjas yra vaikas, bet knyga rašyta suaugusi- ems ir paaugusiems jaunimui. Rapoliukas rodomas čia ne koks didvyris, bet šiaip gyvenimiškas vaikas, tik iš kitų išsiskiria ne- bent drąsumu ir domėjimusi tau- tine kova. Gyvendamas arti baž- nyčios, jis sueina į sąlytį su ku- niū ir pats įsijungia į slaptaįjį darbą iš pradžių kaip pasiuntin- kas ir patikėtinis.

Rapoliuką mes apysakoję ma- tome ne tik knygomis besirūpinan- ti. Jo gyvenimas pavaizduotas iš įvairių aspektų: čia jis ginasi ba- do, perkasi ir slepia silkes, vagia nuo kiauilių bulvės, čia stengiasi išsisukti piemenavimo, čia sielo- jasi dėl kelių, kurias nudžiovė varpininkai ir vėliau atidavė jo įpėdiniui. Beieškodamas išėties, kaip išsisukti, kad nereikėtų eiti pas šykštų ūkininką ganyti, jis tariasi su kunigu ir jį priglobia dvaras, kur vis dėlto tenka tru- putį ganyti.

Knyga parašyta gyvai. Būda- vas čia realistas, jo stilius be jo- kių įmantrumų, lengvas, kalba vaizdinga. Knyga suprantama ir prieinama kiekvienam.

Išleido „Lietuvių Dienos“ Los Angeles. Kaina 2.50 dol. (mūsų saloje platina „Lietuvių Dienų“ atstovai).

K. Abr.

DOLERIS IŠ PITTSBURGO

Stp. Zbarsko „Doleris iš Pits- burgo“ — tai lengvu, gražiu stil- lium parašytos dvi apysakaitės, skirtos mažiesiems skaitytojams. Jų autorius yra prirašęs daug knygų jaunimui, o dvi buvo net premijuotos.

Pirmajame šios knygutės apsa- kymėlyje pasakojama apie me- daus mėgėją Algį, gavusį iš dē- dės dolerį, prikišusį tą dolerį už medaus šaukštą ir paskui ėjusį pinigų atsivogti.

Antrajame apsakymėlyje Simu- kas Rašimas gelbsti nuo girtuo-

nos. Nusitrynė į žolę drėgnas ran- kas ir patenkintas grįžo namo.

Paskambinęs „Dievo Angelą“ atsisėdo kartu su visais prie stalo ir labai menkai valgė. O prie duonos ir piršto nepriklišo.

— Tai kodėl taip mažai? Varpo nepatrauksi, — sumurmėjo Plaktinis.

— Kad aš ir po pusryčių dar sotus, — gražiai pasiteisino Rapoliukas.

— Ką ten po pusryčių, — pridėjo ir senoji, — kad ir tu pusryčių, mačiau, nedaug tevalgė. Nesisprangink badu, valgyk, kiek nori, užteks visiems.

Rapoliukas džiaugėsi. Gerai, kad jie taip kalba. Bent kartą pamatė, kad jų neapvalgo. Gal ir Kinkij Petkų užmirs.

Pasitraukė jis nuo stalo pusalkanis, bet su dideliu pasitkėjimu. Nuėjo į virtuvę, pasidairė ir apsisukęs sugrįžo atgal.

— Teta, gal jau laikas, aš galiu bulvės paršiuoti nunešti, — pasisūlė.

— Nunešk, jeigu nori, — atsakė senė.

Tuoji jis pasigriebė krepšį ir išbėgo su virtomis bulvėmis. Tvirtė atsirinko jis geresnes ir pasiėmė į šalį. Teisybė, bulvės buvo penykštės, bet dar nevisai blogos ir nepajudusios, ypač tos mažesnės. Blogiasias suvertė paršui į lovą ir nutarė ten palaukti. Laukė jis ir žiūrėjo, kada Plaktinienė uždegs langą. Po pietų seniai visuomet nueina kiek prigulėti. Bet anie vis dar neskubėjo.

Vėl priėjo jis prie durų ply- šio ir nudžiugo — per visą langą buvo jau nudribusi žalia antklo- dė. Tai gerai, seniai jau pučia į akį — pagalvojo berniukas.

Tuoji paliko jis tvartą ir nusi- tvėrė krepšį su atrinktom bulvėm. Šoko į antrąjį aukštą, nulindo už skalbinių, į tamsiausią kėrtę, kur palėpė prie pat grindų nusilei- džia. Paliko ten bulvės ir nuskubėjo į klebonijos dilgėlyną. Su- sirado kartį, paliktą nuo per- nykščių metų obuoliams skinti, ir bandė iškrapstyti silkes. Ne taip lengvai jam sekėsi: silkės buvo gerai suvyniotos, sunkios ir nesidavė. Tada jis kartimi išdaužė dilgėles ir pasidarė šokių tokį ta- ką. Kelis kartus nusiplikinęs ran-

kas ir kojas vis dėlto išvilko jas laukan.

Išlindęs pro tvorą vėl skubėjo namo. Pašoko aukštyn ir krito prie krepšio su bulvėm. Išstrau- kė pačią didžiąją silkę ir į popie- rius kraštą nubraukė apkišusią druską. Pagriebė pirmą pasitai- kiusią bulvę, pertreškė pusiau.

Nelupdamas lupenos kando jis minkštumą iš vidaus ir tuoj pat plėšė silkės nugarą. Rijo mažai karmydamas, vis sustodamas ir pasiklausydamas, ar kas neatei- na. Bet greit apmarino didįjį al- kanumą ir ėmė valgyti iėčiau.

Gražiai jis nugrauzė silkę ir pasi- rinko antrą, šiek tiek mažesnę. Dabar jis pasijuto sotus ir tvir- tas.

Baigęs darbą vėl surutulavo popierių, praskleidė spalvų ir at- rado neprikaltas lentas. Pajudino vieną, antrą ir abi lengvai prak- skleidė. Po jomis buvo tuščias tar- pas. Sumetė ten silkes, subėrė bulvės, sulygino lentas ir pasi- męs krepšį nusileido žemyn.

Krepšį numetė į kampą ir sau ra- mus išėjo laukan.

Apvaikštinę šventorių, buvo nubėgęs į pakalnę, vis toks links- mas ir patenkintas. Į namus ne- siskubino grįžti, nes nenorėjo se- niams ir akis lišti. Po to pajuto troškulį — silkės vandens prašė.

Prie šventoriaus mūro buvo šul- nys ir ten pat kibiras, tvirtai prie svirties prirakintas. Čia pat bu- vo ir skardinė, pavirtusi ant šo-

SVEČIAI LIETUVIŲ NAMUOSE

Lietuvių Namus aplankė ponis Žadeikienė su dukra, iš Stockholmo atvykęs p. Vl. Žilinskis ir iš Paryžiaus ponis Deveikė.

DEL SVETIMTAUČIŲ ATLEIDIMO IŠ DARBO

Priėmimas užsieniečių darbininkų į tam tikras pramonės šakas yra tvarkomas susitarimu tarp darbdavių ir darbininkų atstovų tose pramonėse. Nors suvaržymų pasirinkti darbą atšaukimas ir suteikė didesnę laisvę užsieniečiams darbininkams, vis dėlto nepalietė jų susitarimų, kurie liko galioje ir po to. Viena tų susitarimų sąlyga yra, kad, trūkstant darbo, užsieniečiai darbininkai turi būti atleidžiami prieš atleidžiant britų darbininkus. Darbo Ministerija neturi teisės šiuo atveju tarpininkauti.

PAKEITIMAI SOCIALINIO SAUGUMO SRITYJE

Sveikatos ministerija paskelbė datas, kada įsigalios biudžeto įvesta pašalpa ir mokesčių padidimai.

Šeimos pašalpa — už kiekvieną vaiką, išskyrus pirmąjį, pakeliama nuo 5 šil. iki 8 šil. per savaitę nuo rugsėjo 2 d.

Nedarbo pašalpa — pakeliama nuo 26 šil. iki 32/6 nuo liepos 24 d.

Ligos pašalpa — nuo 25 šil. iki 32/6 nuo liepos 24 d.

Pensija — nuo 30/- ir 26/- pakeliama iki 32/6 nuo rugsėjo 29 d.

Tą pačią dieną įsigalios ir našlių pašalpa — 32/6 per savaitę.

Pašalpa už globojamą asmenį („dependants“) pakeliama iš 16/- iki 21/6. Spalio 6 d. taipogi įsigalios pakelto socialinio saugumo mokesčiai. 10/9 vyrams virš 18 metų (buvo 9/5) ir moterims virš 18 metų 8/5 (buvo 7/5). Tokiu būdu darbdavys ir darbininkas turės mokėti po 8 pensus per savaitę daugiau kas liečia vyrus ir 6 d. daugiau kas liečia moteris.

Proporcingai padidinami mokesčiai ir kitų klasių asmenims.

***

Lietuvių Namuose atostogauja nemažas skaičius lietuvių. Norintieji Lietuvių Namuose pernaktuoti ar praleisti atostogas, prašomi iš anksto pranešti namų administratoriui, nes šiuo metu visos vietos yra užimtose.

Nakvynę jau užsisakė kelios didesnės ekskursijos iš provincijos.

PRIĖMIMAS ESTŲ PASIUNTINYBĖJE

Antradienį Estų pasiuntinybėje įvyko priėmimas estų, latvių ir lietuvių diplomatams ir kitiems svečiams Londone, diplomatinę pasitarimų progą.

DR. DEVEIKES PASKAITA

Lietuvių Namuose, 43, Holland Park, liepos 12 d. 7 val. vakare Dr. J. Deveikė skaitė paskaitą „Istoriniai psichologiniai mėginimai aiškinti mūsų tautos likimą.“ Londone gyveną lietuvių maloniai kviečiami išklausyti įdomios paskaitos.

PRIE TEMZĖS

„Gražu mūs Anglijoje“ — pasakė inž. Vilčinskis, žiūrėdamas nuo Richmondo kalno į Temzę, pereito sekmadienio iškylos metu. Ir, reikia pasakyti, kad tikrai yra nepaprastai graži vietų, tik mes jų nematome.

Lietuvių Klubo valdyba nutarė liepos 13 d., sekmadienį, vėl suruošti iškylą. Šį kartą į užmiestį, prie Temzės krantų. Norį iškyloje dalyvauti prašomi rinktis Lietuvių Namuose sekmadienį, liepos 13 d. 10 val.

DEL LEIDIMŲ ISNUOMOTI BUTUS

Užsieniečiai, noredami verstis bizniu, turi gauti Valstybės Sekretoriaus leidimą. Bizniui yra laikoma ir nuomavimas butų su aptarnavimu, jei nuomojama daugiau, negu vienas nuomininkas.

Tie svetimtaučiai, kuriems darbo pasirinkimo suvaržymai jau yra atšaukti, yra prilyginti britams, todėl jiems tokie leidimai nėra reikalingi.

Abejotinai atvejais, kaip jau anksčiau esame rašę, informacija gali būti gaunama vietos policijoje.

UZDAROMA STOVYKLA

Pranešame Didž. Britanijos lietuvių visuomenei, kad šeimų stovykla „Excalibur“ Hostel, Alsager, S.O.T. Staffs, veikusi nuo 1948 m. birželio mėn. uždaroja š.m. rugsėjo mėn. 30 d., o likusieji stovyklos rezidentai perkelti į West Wells stovyklą prie Corsham, arti Bath-Bristol.

Šios stovyklos uždarymas, paskelbtas š.m. birželio mėn. 18 d. hostelio vadovybės motyvuojamas taupymo sumetimais ir mažų skaičiumi rezidentų (apie 260 asmenų su staffu) padarė didelį nusiminimą ir suirutę visų čia 6 re-

zidavusių tautybių tarpe. Dalis rezidentų, kaip ir jų šeimų galvos, turėjo šioj apylinkėj susiradę darbą; porceliano, anglies kasyklose, prie gelžkelio remonto darbų, gelžkelio perkrovimo prekių stotyse, garvežių fabrike ir kitose įmonėse.

Savo laikinu likimu jau buvo apsipratę, su aplinkuma susigyvenę. Vaikai lankė vietose anglų mokyklas, o vakarais ir sekmadieniais veikė ir lietuviška mokykla.

Surasti butą pas vietinius gyventojus yra be galo sunku, kiek lengviau pavieniams asmenims, o šeimoms su mažais vaikais visai neįmanoma, ką praktika jau per tą laikotarpį parodė.

A L S A G E R

Birželio mėn. 14 d. 1941 metų įvykių minėjimas buvo suruoštas lietuvių būrelio šioj stovykloj š. m. 14 d.

Paskaitą pritaikytą tai dienai skaitė P. Vyskupaitis, o mažieji vadovaujami mok. B. Jacevičienės, pasirodė su eliažais, dainomis ir scenos vaizdėliu.

Tą gedulo dienos rytą ant stovyklos stiebo pirmą, o gal ir paskutinį kartą šioj stovykloj, pusiau nuleistos suplesavos visų trijų Pabaltijo valstybių vėliavos.

Latviai, estai ir mažas būrelis lietuvių Alsagerio anglikonų bažnyčioje dalyvavo pamaldose, tos liūdnos dienos įvykiams paminėti. Pamaldas laikė latvių kun. Namgauts, o pamokslą pasakė anglikonų bažnyčios vikaras ir Pasaulinės Evangelikų Liuteronų bažnyčios atstovas Anglijoje iš U.S.A. kun. Ostergreen.

Be to, tose pamaldose dalyvavo ir 3 iš U.S. atvykę jaunuomenės atstovai, Evangelikų bendruomenė.

Tą pat vakarą stovyklos salėj latviai suruošė mažųjų meninių įgėjų pasirodymą.

H. E. K.

SKAUTŲ STOVYKLA

Registruojantis į skautų-ėių ir lietuviško jaunimo stovyklą, kuri prasidės liepos 26 d. ir baigsis rugpiūčio 4 d., reikalinga pranešti tik vardą, pavardę, amžių ir adresą.

Mokėstis iki 16 met. amžiaus 35/- iki 20 „ „ 40/- virš 20 „ „ 45/-

Sumokamas atvykus į Londoną. Londono stotyse liepos 26 d., atvažiuojančius pasitikis uniformuoti lietuvių skautai ir patyds į Lietuvį Namus.

Skautai ir skautės vyksta stovyklon būtinai uniformuoti. Palaidinės haki spalvos, kelnaitės ir sljonukai tamsiai mėlyni, įvairūs skautiški ženklai kaip tai lelijės, rutelės, metinės žvaigždutės, yra užsakytos Brolijoje ir laukiama jų atsiuntiant.

Neskaudai į stovyklą atsiveža. (Jeigu tokių turėtų) lengvą palaidinę ir bėt kurios spalvos (pagaidautina tamsiai mėlynos) trumpas kelnaitės. Mergaitės neskaudės, lengvą palaidinukę arba bliuskutę ir tamsiai mėlyną sljonuką.

KĄ PASIIMTI STOVYKLON?

1. Šiltą antklodę ir pagalvėlę;
2. Porą paklodžių;
3. Blogesnę antklodę pasitiesti po šonų;
4. Valgymui įrankius: šakutę ir peilį, puoduką, bliūduką, šaukštą.
5. Rankšluostį, muilą, dantų šepetuką, šukąs.
6. Adatą, siūlą, porą sagų. (Mamos nebūsi!)

Išvažiuodamas apsiauk tokius batus, kad nespautų kojų, nes daug žygiuosim, daug žaisime. Nepamiršk pasiimti ir savo sutaupas, kurias taupei stovyklai, nes reikės apsimokėti už įėjimą į zoologijos sodą, muziejų, o kas žino, gal ir ledų panorėsi nusipirkti.

Primuenu, kad registracija į stovyklą baigiasi liepos 15 d.

NEPAVELUOK

UŽSIREGISTRUOTI!

Skt. K. Vaitkevičius,

21, Cobden St. Derby.

SUORGANIZUOTI BRADFORDO SKAUTAI

Bradfordo Lietuvii vargo mokyklą kiekvieną šeštadienį rplan-kydavo Juozas Bružinskas, skautų draugovės „Geležinis Vilkas“ draugininkas, kuris su mokyklos mokiniiais kažin ką tarė, veikė, planavo.

Birželio 28 d. pagaliau visas išryškėjo — čia veikia daug vilčių žadanti „Gel. Vilko“ draugovė.

St. Patrick's salėje birželio 28d. susirinko apie 20 skautų ir gražus būrys tėvų bei kitokių svečių. Susirinkus vyr. sklt. skautams ir pagerbus vėliavą, vyr. sklt. J. Bružinskas pranešė gražios vyr. skautų svitos lydimam valeivai, skautininkui Kz. Vaitkevičiui, savo darbo rezultatus. Šiam pasveikinus skautus, sekė jų priesaika: skautų pasižadėjimą padarė 5 jaunuoliai, o jaun. skautų — 8 (4 bern. ir 4 mergaitės).

Pirmiausia savo brolius ir seses skautus, sveikino jų draugininkas J. Bružinskas. Paskumvadeivą K. Vaitkevičius, sakdamas „iki pasimatymo stovykloje“.

Toliau sveikino kun. J. Kuzmickis, skautų vyčių „Vydūno“ vardu-paskautininkas Zinkevičius. Bradfordo Lietuvii Mokyklų vardu — J. Jakubka ir tėvų vardu — V. Janulevičius.

Po to skautai atliko meninę dailę: dainavo, inscenizavo kelis linksmus vaizdelius ir deklamavo. Malonu, kad vaikai ir jaunimėlis organizuojamas, kad tėvai ir auklėtojai palaikyti skautų sąjūdį, kad patys skautai įturtai budi Dievo, Tėvynės ir artimo sargyboje. (J. K.)

DBLS centre galima gauti D. Britanijos lietuviams ypatingai įdomi knyga „E.K. Balutis-Jo gyvenimas ir darbai“.

Kaina 8 šil. Platintojai prašomi pranešti kiek egzempliorių pasiųsti.

MAZIAU SORIO

Ryšium su importo sumažinimu D. Britanija šiais metais Danijoje užpirkio žymiai mažesnę kiekį sūrio. Pereitais metais Danija pardavė britams 50.000 tonų sūrio.

SPORTAS

Veda V. Steponavičius.

1952 m. OLIMPIJADA

(tesėnys)

1920 m. olimpijada surengti buvo pavesta Belgijai, kaip mažas atlyginimas už patirtus karo metu vargus.

Belgijos karalius atidarė ją ir Antverpeno katedroje kardinolas Mercier atlaikė mišias už žuvusius kare spirtininkus. Buve karo priešinninkai nebuvo priimti į šią olimpijadą. Šiose žaidynėse ypač pasižymėjo suomiai, kurie, teturėdami tik 30 sportininkų, laimėjo 8 aukso medalius.

1924 m. žaidynės įvyko Paryžiuje. Čia pirmą kartą 10.000 metrų bėgimas per laukus buvo praves-tas karštą dieną ir didžioji dalis bebėgdami apalpo. Tik garsusis suomis Nurmi, kuris laimėjo labai lengvai, atrodė visai nepavargęs.

Olandija surengė sekančią olimpijadą. Šioji olimpijada pasižymėjo tuo, kad joje dalyvavusios tautos laimėjo beveik po lygiai aukso medalių. Čia pirmą kartą europiečiai parodė didelį pasipriešinimą amerikiečiams. Japonų atletų geri rezultatai viena svarbiausių šios olimpijados žymių.

1932 m. olimpijada buvo surengta Amerikoje — Kalifornijoje. Sąlygos buvo labai geros, todėl tikėtasi pasiektus rezultatus pagerinti. Bet tai įvyko tik sekan-

BEGIMAS IS LONDONO

Zinovai skelbia, kad pereitą sekmadienį milijonas londoniečių bėgo iš miesto į krūmus, paplūdimius ir lankas, ieškodami vandens, gryno oro ir vėsesnių vietų. Apskaičiuota, kad per vieną valandą plentais iš Londono pravažiavo 2.000 automobilių ir keli šimtai motociklų. Užmiestio autobusai ir traukiniai buvo sausakimšai prisigrūdę keleiviu, skubančių maudytis ir pasikaitinti saulėje. O saulė, kaip retai šitame krašte, nepagalėjo spinduliuoti todėl jau sekmadienio vakare vaistinės užplūdo grįžtančiais, ieškodami gydančių tepalų perkaitintoms nugaroms ir kak-toms... Kas valandą, (statistikos žiniomis!) alpo 100 žmonių nuo karščio ir spūsties paplūdimiuose. Biznieriiai, iš vakaro numatę kaitrią dieną, pastatė ledams automatus, kurie per vieną valandą išmesdavo 800 porcijų ledų. Čiabūviai, kurie ir žiemos metu valgo ledus, užgerdami karšta arbata, apgulė automatus mylios ilgio eilutėmis. Stovėjo, laukė ir alpo, sakydami „lovely weather“...

Daugelyje vietų šuliniai užtruko ir geriamas vanduo buvo normuojamas: trims suaugusiems — stiklinė.

Šios oficialius duomenis skai-tydamas, suprantama, inž. Šalkauskis pasakys: — netiksli statistika! Iš Londono pereitą sekmadienį išbėgo ne milijonas, bet milijonas ir 42 asmenys, nes kaip tik šitokiai lietuvių skaičius pakilo 1 val. iš Lietuvių Namų iškylai į Richmondo lankas, kur jau prieš savaitę buvo įkaltas kuolas ir tuo rezervuota vieta lietuviams. Turint galvoje

čioje olimpijadoje Pažymėtina, kad šioje olimpijadoje moterų čiuožimą pirmą vietą laimėjo jaunutė norvegė Sonja Henie.

1936 m. olimpijada surengė Vokietija. Ši bus ilgai prisiminta dėl savo puikios organizacijos ir gerų pasėkmių, ir, taip pat nespor-tiško jausmo, kai vokiečių naciai pamynė po kojų originalų barono Pierre de Coubertin olimpinį šūkį: „Svarbiausias dalykas olimpi-jadoje yra ne laimėjimas, bet dalyvavimas, nes svarbiausias dalykas gyvenime yra ne tiek laimėjimas, kiek tvirtas kovojimas“. Jis stengėsi visais būdais išskovoti laimėjimus, panaudojant būriausius metodus. Ypatingai vokiečiai buvo nepatenkinti negrų Owens, Johnson, Metcalfe, Williams ir Woodruff laimėjimais, kadangi pastarieji, pagal nacių evangeliją, nebuve „grynosios“ rasės atstovai...

Bet gyvenimas eina savo keliu: naciai išnyko, Owens ir kitų vardai ilgai gyvens sportininkų atmintyje.

Antrasis P. Karas vėl sutrukdė surengti olimpijadą nustatytu laiku. Ji įvyksta Londone 1948 m.

Nerąšysiu nieko apie ją, nes buvome puikiai painformuoti tuo metu „B.L.“ puslapiuose.

Sekančiame nr. patieksiu žinių iš įvairių minėtose olimpijadosė turėtų varžybų.

Iki sekančios karto.

GEORGE ORWELL

Išvertė F. NEVERAČIUS

GYVULIŲ ŪKIS

FANTASTINĖ APYSAKA

Netrukus triukšmas nušviuvo. Keturius kiaulės virpėdamas laukė, visa savo povyza rodydamas esant kaltas. Dabar Napoleonas įsakė joms išpažinti visus savo nusikaltimus. Tai buvo tos pačios keturius kiaulės, kurios savo laiku buvo protestavusios dėl sekmadieninių susirinkimų panaikinimo. Be jokių tolimiesnių raginimų jos prisipažino buvus slapčiuose su Sniego Kamuoliu. Nuo pat jo išstremimo, bendradarbiavus su juo vėjo malūno sugrovime ir susitarus su juo perduoti Gyvulių Ūkį Mr. Frederick'ui. Jos pridūrė, kad Sniego Kamuolys joms prisipažinęs, jog jis jau išitįs eilę metų esąs slaptaš Jones'o agentas. Joms baigus prisipažinimą, šunes greitai perplėšė joms gerkles, o Napoleonas griausmingu balsu pareikalavo pasakyti, ar kuris nors gyvulių neturi ką išpažinti. Trys vištos, buvusios maišto dėl kiaušinių pradininkės, išėjo dabar priekiu ir pareiškė, kad Sniego Kamuolys buvo joms pasirodęs sapne ir įkalbėjęs jas neklausyti Napoleonas įsakymų. Jos taipgi buvo paskerstos. Po to priekiu iškrypavo žąsis ir prisipažino nuslėpusi per peynykščią pjūtę šešias varpas grūdų ir sulesusi jas nakties metu. Paskui vienas avinas prisipažino šlapinėjis į girdyklos tvenkinį. Jo žodžiais, taip padaryti jį skatinęs Sniego Kamuolys. Kiti du avinai prisipažino nužudę senąjį aviną, ypatigai ištikimą Napoleono pasekėją, naikindami jį aplink ugniakurą, kai jis sirgo kosuliu. Visi jie buvo čia pat vietoje paskersti. Ir taip prisipažinimai ir egzokucijos tęsėsi, kol ties Napoleono kojomis radosi krūva lavonų ir cras pritvino kraujo kvapo, kuris čia nebuvo žinomas nuo pat Jones'o išstremimo laikų.

Visam tam pasibaigus, likę gyvuliai, išskyrus kiaules ir šunes, buvo vos gyvi. Jie jautėsi sukrėsti ir nelaimingi. Jie tikrai nežinojo, kas buvo bėsisau — ar susimokiusių su Sniego Kamuoliu gyvulių išdavikiškumas, ar žiurės su jais atsiskaitymas, kurio jie ką tik buvo liudininkai. Senais laikais taip pat dažnai įvykdavo bausius kraujo parliėjimo scenos, tačiau dabar visiems tai atrodė daug baisiau, nes vyko jų pačių tarpe. Nuo to meto, kai Jones apledo ūkį, ligi šios dienos nė vienas gyvulys nebuvo nužudęs kito gyvulio.

Net nė viena žiurkė nebuvo nužudyta. Visi jie nutraukė prie kalnelio, kuriame stypsojo pusiau baigtas statyti vėjo malūnas ir, visi kaip vienas, sugulė suvirte į krūvą, lyg norėdami sušilti — visi: Dobilė, Murielė, Benjaminas, karvės, avys ir visos pulkas žąsų bei vištų — iš tikrųjų visi, išskyrus katę, kuri buvo staiga pranykusi valandėlę prieš Napoleonui įsakius visiems susirinkti. Kurį laiką niekas nepratėrė nė žodžio. Tik vienas Boksininkas liko stovintis. Jis neramiai šen bei ten slampinėjo ir tarpais nustebe žvengėčiojo. Pagaliau tarė:

— Aš to nesuprantu. Nebūčiau patikėjęs, kad toks dalykas gali atsitikti mūsų ūkyje. Tai turėjo įvykti dėl kažkokios mūsų pačių klaidos. Kiek aš suprantu, išeitis tėra viena: dirbti smarkiau. Nuo šiolei aš kelsiuos rytaiš visą valandą anksti.

Jis pasileido suukia rėščia akmenų laukyklos linkui. Ją pasiekęs jis sukrūvo ju krovinius akmenų ir prieš eidamas nakties poilsio vieną po kito nutempė juos prie vėjo malūno.

Gyvuliai tylėdami susisipietė aplink Dobilę. Nuo kalnelio, kuriame jie buvo sugulę, sklaidėsi platus vaizdas į apylinkę. Buvo matyti didesnioji Gyvulių Ūkio dalis — pailgoji, besileidžianti pento linkui ganykla, pieva, giraitė, girdyklos tvenkinys, dirbamieji laukai kuriuose stiebiš plonyčiai žali kviečiai, ir raudoni sodybos trobesių stogai su rūkstančiais dūmtraukiais. Buvo giedras pavasario vakaras. Žolė ir sprogstančias gyvatvėres auksino ištįrši saulės spinduliai. Niekad dar ūkis nebuvo atrodęs gyvuliams toks patrauklus, ir su tam tikru nusteblimu jie prisiminė, kad tai yra jų nuosavas ūkis, kad kiekviena jo žemės pėda yra jų nuosavybė. Dobilė žvelgiant žemyn nuo kalnelio, jos akys pasruvo ašaromis. Jeigu ji būtų galėjusi išreikšti savo mintis, ji būtų turėjusi pasakyti, kad tai nebuvo tai, ką jie buvo pasistatę kaip tikslą tuo metu, kai prieš keletą metų buve įsisiėję uždavinį naikinti žmonių gimną. Tą naktį, kai senasis Majoras juos žadino maištui, nebuvo numatyti tokio teroro ir žudynių vaizdai. Jeigu ji pati ir buvo tada turėjusi kokią ateičius pavėikslą prieš akis laisva nuo bado ir botago, lygti, pagal savo išgales dirbančių gyvulių bendruomenę, kurioje stiprūs globoja silpnuosius, kaip kad ji buvo globojusi būrli anūkių apkabinius juos priekine kėja tą naktį, kai kalbėjo Majoras. To vieton — ji nežinojo, kodėl — jie prigyveno laikus, kai niekas nedrįsta išreikšti savo mintių, kai visur bastosi laukiniai, urzgija šunes ir kai tenka matyti savo draugus, draskomus į gabaliukus, jiems prisipažinus prie baisiausių nusikaltimų. Jos galvojime, begti, nebuvo

minčių apie maištą ar neklusnumą. Nors ir tokiems dalykams vykstant, ji žinojo, kad jie buvo žymiai geresnė būklė, negu Jones'o laikais, ir kad visų pirma būtina užkirsti kelią žmonių grįžimui. Kas beatsitiktų, ji liks ištikima, dirbs sunkiai, vykdydama jai duodamus įsakymus ir pripažins Napoleono vadovybę. Bet visgi tai buvo ne tai, ko jiniai ir kiti gyvuliai tikėjosi ir dėl ko vargo. Juk ne tam jie statė vėjo malūną ir ne tam ėjo pasitikti Jones'o šauktuvių kulipku. Tokios buvo jos mintys, kurioms išreikšti ji stigo žodžių. Galop, jausdama, kad tai yra tam tikras pakaitalas žodžiams, kurių ji neįstengė rasti, ji užtraukė „Anglijos Galvijus“. Ją supą gyvuliai pagavo giesmę ir sugiedo ją tris kartus ištais. — Labai skambiai, bet tęsiamai ir liūdnai, kaip niekad nebuvo jos giedoję prieš tai.

Jie buvo bėbaigia giedoti trečią kartą, kai prie jų prisitartino dviejų šunų lydimas Skundikas su išraiška, lyg būtų turėjęs ką svarbaus pasakyti. Jis ir paskelbė, kad specialiu Draugo Napoleono dekretu „Anglijos Galvijai“ panaikinami. Nuo šiolei juos giedoti draudžiama.

Gyvuliai apstulbo.

— Kodėl? — sušuko Murielė.

— Ji nebereikalinga daugiau, draugai, — atsakė Skundikas k'etiai. — „Anglijos Galvijai“ buvo revoliucinė giesmė. Bet dabar revoliucija jau įvyk'yta. Išdavikų egzekucija šią popietę buvo paskutinis jos veiksmas. Ir išoriniai ir vidaus prieštai nugalėti. „Anglijos Galvijuos“ mes reikšm savo ilgęsi geresnės bendruomenės ateityje. Tačiau dabar toji bendruomenė jau įsteigta. Aišku, tad, jog šitoji giesmė nebeturai jau tikslo.

Nors ir prigąsdinti, kai kurie gyvuliai gal ir būtų protestavę, bet tuo pat momentu avys užtraukė savo įprastinį „Keturių kojųs-gera, dvi kojos — blogai“ ir tęsė tai keletą minučių, tuo užbaigdamas diskusiją.

Ir taip „Anglijos Galvijai“ daugiau nebeskambėjo. To vieton Minimus, poetas, sukūrė naują giesmę, kurios pradžia buvo šitokia:

„Gyvulių Ūkis, Gyvulių Ūkis!

Tu niekad nepatirsi žalos per mane!

ir kuri buvo giedama kiekvieną sekmadienį rytą, po vėliavos iškėlimo. Eet kažkodėl ir žodžiai ir gaida gyvuliams atrodė napalyginami su „Anglijos Galvijais“.

(bus daugiau)

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

BIRŽELIO 14 D. DEPORTACIJŲ MINĖJIMAS

Lietuvių bendruomenė Vokietijoje, vadovaujama Krašto Valdybos, o šia proga ir visi pabaltiečiai, vis aktyviau dedasi į kovą už savo mylimojo krašto išlaisvinimą, vis sumaniau panaudodama esamas galimybes, eidama į viešumą, laimėdama savo kraštams vis daugiau draugų ir daugiau dėmesio krašto spaudoje ir visuomenėje. Šių metų birželio 14 d. minėjimas, ruoštas centre ir provincijoje visų pabaltiečių pastangomis, tai ypatingai pailiustruoją. Nors dar nėra iš visų vietovių žinių ir nesurinkti visi vokiečių spaudos balsai, bet jau iš dabar turimų žinių galima spręsti apie visai skirtingą to minėjimo pobūdį, lyginant su ankstyvesniaisiais.

BONNOJE

Bonnos universiteto aulioje įvykęs minėjimas ir tos dienos pamaldos katalikų ir evangelikų bažnyčiose, bei Bonnoje surengtoji pabaltiečių spaudos konferencija, rado platų atgarsį vokiečių spaudoje. Tiek didieji vokiečių laikraščiai, tiek visa provincijos spauda vienu ar kitu būdu išdėjo savo Bonnos korespondentų straipsnius apie minėjimą.

„Bonner Rundschau“ plačiai aprašo iškilmingas pontifikales mišias Bonnos katedroje, kurias laikė vyskupas Ferche, asistuojant prelatui dekanui Stumpe, lietuviui Tevui Fabionui ir kun. Schiffels bei dalyvaujant keliems pabaltiečių kunigams, jų tarpe lietuvių generaliniam vikarui Vokietijoje ir Austrijoje, Tėviui Bernatoniui. Toliau nupasakojamas misionieriaus, Tėvo Haimo, pamokslas turinys ir paminima, kad ir pamaldas atvyko didelis amerikiečių armijoje tarnaujančių pabaltiečių karių skaičius.

Laikraščio žodžiais, minėjimo branduolį sudarė universiteto gražiai papuoštoje Auditorium Maximum įvykęs aktas, kuriame pabaltiečiai ir vokiečiai savo kalbose primindami laisvąjį pasaulį pavergtųjų tautų likimą, kvietė jį imtis žygių, kad tautų kancionas anapus geležinės uždangos būtų padarytas galas. Pabaltijo menininkai šiam susikaupto nuotaikos aktui davė įspūdingus rūmus.

MÜNCHENE

Minėjimas įvyko VI.14 d. ro-tušės didžiojoje salėje. Dalyvavo 500 žmonių. Jų tarpe miesto ir apylinkės lietuviai, latviai ir estai. Svečių tarpe buvo Bavarijos vyriausybės atstovas Oberregierungsrat Dr. Nentwig ir vokiečiai bei visų Münchene reziduojančių pavergtųjų tautų organizacijų atstovai. Minėjimą trumpa kalba atidarė lietuvių atstovas kun. Paškevičius, pareiškdamas pasitenkinimą, kad Pabaltijo tautų gedulo diena rado atgarsį laisvojo pasaulio visuomenėje ir laisvasis pasaulis pradeda suprasti bolševikų terrorą.

Minėjimo referentas mag. jur. A. Šilde, Latvų Centrinės Tarybos Vokietijoje pirmininkas, savo kalboje pabrėžė baltų misiją nusiviesti bolševizmo pavojų laisvajam pasauliui. Bavarijos vyriausybės vardu Dr. Nentwig, atstovaudamas valstybės sekretorių Oberländer, pareiškė vokiečių tautos simpatijas Pabaltijo tautoms. Toliau kalbėjo pabaltiečių atstovai, jų tarpe lietuvius Juodvalkis.

Koncertinėje dalyje dalyvavo baritonas K. Baueris, solistė E. Maierė ir pianistas R. Bartels. Frae Europe radiofono technikai visą minėjimą užfiksavo magnetofono juostelėse. Parengime dalyvavo vokiečių telegramų agentūros, vokiečių ir užsienio spaudos atstovai.

AUGUSTDORFE

Birželio 14 d. 9 val. pamaldose katalikams dalyvavo ir lenkai. Mišias laikė stovyklos kapelionas Msgr. Dunikowski, po mišių pakvietęs visus pasimelsti už į Sibirą bolševikų išvežtus ir nuo jų rankos žuvusius brolius pabaltiečius. Buvo balsu kalbamos maldos lietuvių ir lenkų kalbomis.

10 val. stovyklos aikštėje pakeltos 5 vėliavos. Asistuojant dviem moterims, o susirinkusiems lietuviams giedant tautos himną, pirmiausia pakilo į viršų, kad paskui vėl puslaid atiešo nusileistų, i Lietuvos, o drauge su ja

ir Vokietijos respublikos bei Westfalijos vėliavos. Tokia pat tvarka buvo pakeltos Estijos ir Latvijos vėliavos.

Visų pabaltiečių vardu vokiškai gražią kalbą pasakė iš Detmoldo atvykęs p. E. Simonaitis. Vėliavos pakėlimo iškilmėse dalyvavo visos stovyklos administracijos personalas, o taip pat ir visų tautų lyderiai. Evangelikai estai gedulingas pamaldas už savo išvežtus tautiečius turėjo 15 val., o latviai 20 val.

BRAUNSCHWEIGE

Braunschweige minėjimas pradėtas gedulingomis pamaldomis VI.15 d. „Haus für alle“ salėje, kuriose dalyvavo ir vokiečių visuomenė. Vokiečių Jaunųjų Vyrų Krikščionių Sąjunga su savo orkestru pamaldoms suteikė ypatingą iškilmingumą, o vietinė vokiečių spauda, „Braunschweiger Zeitung“, išvakarėse įdėjo straipsnį apie įvykstančias pamaldas ir apie deportacijas iš Pabaltijo kraštų.

NEUSTADTE—HOLST.

Lietuviai, kartu su latviais ir estais, minėjimą surengė VI.14 d. viešbutyje „Stadt Kiel“. Jame dalyvavo vokiečių visuomenė ir reporteriai. Apie minėjimą įdėjo straipsnius vietinė spauda, „Lübecker Nachrichten“ ir „Naustädter Tageblatt“.

SCHLESWIG—HOLSTEINO PATARIAMOJO TARYBA

Prie darbo ir socialinių reikalų mjos Kielyje sudarytoje tremtinių reikalams patariamojoje taryboje lietuvių atstovauja Krašto Valdybos įgaliotas p. E. Žilius, Neustadt (pavaduotas M. Jan-kus). Gegužės mėn. gale įvykusiame tarybos posėdyje p. Žilius kelis kartus pasisakė tremtinių reikalais, pasiūlydamas pav. ministerijai pasinaudoti tautinių grupių kartotekomis, kai norima nustatyti, kad tam tikras asmuo, neturintis IRO pažymėjimo, vis dėlto yra benamis užsienietis — tremtinys.

Latvių atstovas Dagis ilgesniai pranešime išsklė tremtinių pageldavimus sudaryti tautinės kolonijas ekonomiška tinkamesnėse Vokietijos srityse, jų vaikus papildomai mokyti savo kalbos, tikybos, istorijos ir geografijos, panaudojant tam gal keliaujančius mokytojus; prilyginti tremtinių vokiečių pabėgėliams ir suburti juos ku toliausiai nuo sovietų zonos. Jo pranešimą papildė p. Žilius, nurodymas jau esančias pabaltiečių tautines kolonijas Oldenburg krašte.

Vyriausybės atstovas patikino vokiečių istaigų palankumą, remiantį tremtinių kultūrinio savaimingo išlaikymą, ir pažadėjo svarstyti keliaujančių mokytojų institucijos įrengimo klausimą. Dėl kolonijų steigimo pasisakė neigiamai, nes Schleswig-Holsteinas neturi tam nei lėšų, nei atitinkamos vietos. Be to, tokiame perkeldinimui nėra juridinio pagrindo ir žmonių negalima būtų priversti keltis, o dabartinis mišrus tremtinių sugrupavimas įvykęs savo laiku pagal primygtiną britų okupacinės valdžios reikalavimą.

Schleswig-Holsteine iš uždario gyveno tik 19,6 proc. visų tremtinių, o 60 proc. tremtinių sudaro iš viso nedarbingieji, vaikai, nesveiki ir seneliai. Iš 3.300 stovyklose gyvenančių tremtinių 787 reikalingi ypatingos globos, būtent

69 seneliai
116 karo sužalotų
35 invalidai
436 pagriję džiovininkai
111 tikrų ligonių.

JAUNŲJŲ KONCERTAS SENELIAMS

Varello senelių prieglaudą aplankė lietuvių Vasario 16 d. gimnazijos choras. Apie choro koncertą Varello apylinkės valdyba, tarp kitko, rašo: „Programa buvo atlikta labai vykusiai, tik gal kiek trumpoka (1 val.). Svetimieji labai patenkinti koncertu ir klausinėja, kuomet vėl bus, o mes tik didžiuojamės ir džiaugiamės kad ir mūsų jaunimas „ne pėsčias“ Palyginus su dažniais pasirodymais kitų tautinių grupių, mūsų šaunusis jaunimas pralenkė jų pasirodymus. Tad, tuo pačiu, mūsų tautinė ambicija pakilo“.

Birželio 14 d. Tautos Gedulo Diena Varello prieglaudoje irgi iškilmingai paminėta aktu didelėje, kino salėje, pirmininkaujant

stovyklos vadovui p. Pleus ir dalyvaujant apie 400 asmenų. Lietuvių vardu kalbėjo kun. Steigvila ir Vl. Narbutas. Dainavo latvių ir estų chorai. Vienos vokiečių spaudos atstovas, dalyvavęs minėjime, jį aprašė savo korespondencijoje „Nord - West Zeitung“.

VOKIEČIŲ SPAUDOJE

Suminėti visus vokiečių laikraščius, dėjusius Pabaltijos tautų gedulo dienos progą straipsnius, neįmanoma. Pastebėtina gal jdomi naujovė, kad kai kurie didieji vokiečių laikraščiai, prisitaikydami prie minėjimo datos Bonnoje, birželio 18 d., jau prieš tai ir po planingai sudomino vokiečių visuomenę, dėdami per kelis savo laikraščių numerius tai trumpas žinutes, tai ilgesnius straipsnius pavergetojų Pabaltijo temomis.

„Die Neue Zeitung“ birželio 17 d. davė trijų skilčių apžvalginį straipsnį, antraštė „Rytų Europos tremties politikų konferencijos“. Jame nupasakojamos tremtinių politikų pastangos konferencijomis Washingtono ir New Yorko pasiekti dar didesnius vienybės kovoję prieš sovietų priespaudą. Rašydamos apie ūkininkų Internacionalo ir Vidurio Europos Krikščionių Profesinių Sąjungų Tremtyje Federacijos kongresus, visur mini lietuvių atstovų aktyvų dalyvavimą šių institucijų vykdomuosiuose organuose. Birželio 18 d. laikraštis duoda trumpą, bet visą stambiu šriftu, korespondenciją iš Bonnos, antraštė: „Pusantro milijono baltų deportuota“.

Dar nuosekliau tuo keliu ejo Nordrhein-Westfalijos sostinės žymus laikraštis „Düsseldorfer Nachrichten“. Birželio 17 d. stambiu šriftu duoda korespondenciją iš New Yorko: „Trumanas padarė Pabaltijo valstybes“, su Trumano deklaracijos tekstu: „Mūsų Pabaltijo darugų mes neužmiršime. Perduokite jiems mūsų iš širdies gėlinių einančią viltį, kad jiems užtektų kantrumo ir jėgų pakelti jiems uždėtą tironijos kančią, kad vieną dieną vėl galėtų pasidžiaugti atgauta laisve ir nepriklausomybe“.

Birželio 18 d. laikraštis deda iš Bonnos korespondenciją apie Pabaltijo tautų naikinimą, o 20 d. aprašydamas minėjimo iškilmes Bonnoje, deda antraštę „Europos problema“. Nupasakojamos prof. Ipsen ir Krašto Valdybos pirmininko Pr. Zundės kalbos, pabrėžiant Pr. Zundės tvirtinimą, kad sovietų vadovai Pabaltijy jau greičiausiai baigia pasiekti savo tikslą: sunaikinti ketvirtadalį lietuvių, latvių ir estų tautų. Iš prof. Dr. Brill, Europos Sąjungos vokiečių vykdomojo komiteto pirmininko, kalbos deda jo pareikštą mintį, jog laikas konkrečiai aptarti priemones, kurių reikės dieną „X“ imtis, kad sukūrus rytuose naujas gyvenimo sąlygas. Europos Sąjūdis, kuriame visos Europos tautos yra lygiavertės, siekia atstatyti asmenis laisvę ir apsaugoti Europos Sąjungą nuo bolševikinės nelaisvės, priesartos darbų, deportacijų ir priepauidos. Birželio 21 d. plačiu trijų skilčių straipsniu: „Sovietų sistemos praktika“ nupasakojama sovietų režimo veikla Pabaltijy ir daromos iš to bendros išvados.

Alf. Makarskas.

KAIP LIETUVIS IŠSPROGDINO SOVIETINĮ KARO MEDŽIAGOS TRANSPORTĄ

Oprechto leidykla Zueriche išleidė Elinoros Lipper knygą „11 metų Sovietų kalėjimuose ir stovyklose“. Toji užsienio komunistė ir medikė, 11 m. išbuvusi soviet. priesartos stovykloje, savo knygoje mini ir lietuvių su kitais pabaltiečiais, 1940 ir 45 m. deportuotais į Sibirą. Ilymos aukso ir rūdos kasyklose, kur dėl baidių klimatinių ir darbo Daugumas Bt vyru radgt ethtmbh sąlygų greitai žūdavo. Be vyrų, ten buvo atbagenta ir nemaža moterų. 1945 m. į Buchta Nachodkos uostą buvo atbagenta daug lietuvių ir latvių, iš kur jie buvo toliau paskirstyti į Kolyms ir kitas stovyklas. Daugumą jų sadarė jaunimas, kuriems buvo pritaikytas „garsusis“ par. s8 p.1 — t.y. už „bendradarbiavimą su priešu arba valstybės išdavimą“ nuteisti 10 metų. Tarp jų buvo nemaža vaikų, rodos, tarnavusių vokiečių aviaci-

jos daliniuose. Dalį sudarė vad. „laisvieji darbininkai“, kurie taip pat turėjo gyventi stovyklose, tik buvo geriau apmokami negu priverė, darbų stovyklose. Iš jų buvo sudaryti „specialūs kontingentai“, kurių dalis buvo palikta dirbti Buchto Nachodkoj. 1946 m. pavasarį NKVD įsakė Buchta Nachodką išvalyti nuo „laisvųjų darbininkų“. Po kiek laiko į ją atvyko Sovietų okeaninis laivas „Dalstroj“, turėjęs plaukti į Magadaną. Į laivą buvo prikrauta daug sprogstamosios medžiagos, reikalingos aukso ir rūdos kasykloms, vėliau turėjo būti sukrauti ir darbo vergai. Pietų metu laivus su sprogstama medžiaga buvo išsprogdintas, laimė, ir jį dar nebuvo suvaryti tremtiniai, 5 km. spinduliu viskas buvo sunaikinta, kiek iš tikrųjų žuvo žmonių, nustatyti nebuvo galima. Šį išsprogdino „aktą atliko vienas lietuvis, dirbęs prie pakrovimo, bet ir jis žuvo drauge. Tik tiek žinoma, kad tai būta lietuvių darbo, nors kiti teigė jį buvus latvių. Po to buvo visi „laisvieji darbininkai“ sumiti ir greičiausiai išsiųsti į Kolymą. Pati Lipper, suimta 1937 m. Maskvoje, galiausiai iš Sibiro grįžo į Vokietiją 1948 m. vasarą.

PARENGTIS

Esant reikalui, Trumanas gali pasiusti atomineis bombomis pakrauti bomboneisius į parinktus naudoti atomines bomba gali tik taikinius per dvi minutes. Įsakytai nudoti atomines bomba gali tik JAV Prezidentas. Jei prasidėtų pasaulinis karas, jis būtų painformuojamas ypatingoje paslaptėje laikomu kodu. Tuo atveju, jei jis būtų žuvs, jau iš anksto yra numatyta eilė jo įpėdinių, kurie automatiškai perimtų jo pareigas.

DEŠIMTŲ METŲ KRAPŠTĖSI PO VALSTYBĖS PAMATAIS

Išblyškęs, pelės išvaizdos, 33 metų amžiaus švedų komunistas, pakraujavusiomis akimis, susitraukęs į aptriušęjį rusvą pilką švarkelį pasirodė Stokholmo teisme kaltinamas šnipinėjimu svetimos valstybės naudai. Didėsnė dalis Johan Fritiof Enbom byla teisme vyko už uždarytų durų, nes buvo paliesta pačios slapčiausios švedijos saugumo detalės. Spauda ir stebėtojai patyrė maždaug tiek:

1941 m. Enbomas buvo komunistinio laikraščio reporteris ir gelžkelio raštininku Bodene, Švedijos šiaurėje. Bodeno tvirtovė yra ypatingos svarbos mazgas šiaurinės Švedijos gynybos sistemoje, kuri žinoma Kalix Linijos vardu ir tęsiasi pagal Suomijos sieną. Šios įtvirtinimų sistemos uždavinys yra sutrukdyti Švedijos užpuolimą sausuma. Be to ši sistema dengia Švedijos geležinės rūdos kasyklų rajoną. 1941 m. vokiečiai naudojosi švedų rūda ir buvo gavę laisvo tranzito teisę savo kariuomenei į Suomiją ir atgal. Enbomas pradėjo rusams šnipinėti apie vokiečius.

Pasibaigus karui Enbomas savo dėmėsi atkreipė į savo tėvynę. Sudaręs stiprią šnipų gaują, kuriuose dalyvavo ir jo jaunesnysis brolis ir, naudodamas gerai išdirbtą slaptą susižinojimo kodą, uoliai rinko žinias apie Švedijos gynybos įrengimus ir jomis dalinosi su trimis rusų pasiuntinybės Stokholme pareigūnais, kurie šiuo metu jau yra grįžę atgal į Rusiją.

Didžiausias Enbomo planas buvo suorganizuotas 1949 m., kada jis, tikėdamasis sovietų invazijos į Švediją, buvo suorganizavęs 200 galvų stiprimo „penktąją koloną“ iš švedų komunistų, komunistam palankių karių ir civilių ir karo atveju buvo pasirėngęs prekinį traukinį juos slapta nugabenti prie Bodeno ginklų sandėlio ir užgrobtai sprogtimėmis jį išsprogdinti, tokiu būdu paralyžuoti Kalix Linijos veikimą.

Už dešimtį metų ištikimos tarnybos Enbomas gavo iš sovietų 10.000 kronų — 1930, o iš švedų teismo gali gauti kalėjimo iki gyvos galvos.

KAI RAUDONŲJŲ KULKOS NUMUSA ŠVEDŲ LĖKTUVUS

Kai ši žinia pasiekė Švedijos sostinę, laikraščiai metė aprašinėję šnipų bylą ir didžiausiomis radėmės pirmose puslapiuose rašė: Stalino žmogžudžiai, šalin savo kruvinas rankas nuo Švedijos. Įtūžusi minia pasipylė į gatves protestuoti ir nemaloniais žodžiais sveikino rusų pasiuntinį Radioną. Tarp Švedijos ir Rusijos vyriausybių pasipylė notos. Jomis buvo keičiamasi kasdien.

„SLIDUS PUSMILIJONIS“ BRADFORDE

Kai anksčiau Bradfordas garsėjo choru, tautiniais šokiais, vaidinimais bei aktyvia visuomenine veikla, daug kam tai atrodė natūralu, paprasta: yra daug ir veiklių žmonių, tai ir kultūrinė veikla žydi. Tačiau šiandien, kada lietuvių skaičius čia žymiai sumažėjo, kai daug kam darbo nuotalka krito, — bet koks didesnis pasirodymas sukelia didelį susidomėjimą.

Birželio 28 d. St. Mary's salė sutelkė gražų skaičių lietuvių iš plačios apylinkės (Buvo žmonių net iš Nottinghamo) Visi susidomėję laukė ką parodys vietos Lietuvių Vaidybos Studijos „Atžalyno“ kolektyvas.

Vaidinimas buvo 5-ųjų veiksnių komedija Cadel Bug'o „Slidus Pusmilijonis“. Jau pirmasis veiksmas parodė, kad artistai ilgai dirbo ne be reikalo: kiekvienas jų sukūrė savitą charakterį, gerai išstudijavo savo vaidmenį ir scenoje jautėsi laisvais kaip namuose. Ypač visus žavėjo senas miegalus, dvarininkas Timotiejus-Sebastijonas Kutra. S. Liutkevičius senelio (gal ne tiek dvasininko) vaidmenį atliko imponuojančiai. Jei ne pertemptas, kai kur falcetinį balsas, neleidęs suprasti kai kurių frazių, jam nieko negalima būtų prikišti. S. Liutkevičius gerai žinomas vaidila ypač senų vaidmens prityręs interpretatorius (plg. jo vaidybą „Valkatoje“).

Rūpestingai savo vaidmenį atliko B. Pivoriūnienė (Kutros žmona). Jos vaidmuo buvo sunkus, situacijų supainiotas, bet jį vykusiai išlaviravo tarp saržo ir pertempimo.

M. Masiulis, vaidinęs Aleksą Jautriną, puikai įrodė, kad scenoje jis ne vaidina, bet gyvena, ku-

Vykstant tokiai karštai žodžių ir notų kovai, švedijos karinė vadovybė suko galvas, kaip apsaugoti švediją nuo grėsiančio pavojaus, o pavojus jai grėsia iš trijų pusių.

Vasaros metu galimas išsikėlimas iš jūros, ypač rusams okupavus Daniją. Žiemos metu, kai upės ir jūra užšąla, švedija gali būti lengvai užpulta per Suomiją.

Kiekvieno metu jautrus švedijos punktai gali būti bombarduoti stiprių rusų bombonešių junginių arba užpulti oro desantu.

Visiems trims atvejams švedija rengiasi, nežiūrėdama išlaidų dydžio. Nes puikiai supranta, kad karo atveju natūralios Norvegijos bazės rusų povandeniniams laivams bus nemažiau svarbios, negu vokiečiams praėjusio karo metu. Švedijos aviacija yra ketvirta savo dydžiu pasaulyje. Ji turi virš 1000 kovos lėktuvų, daugiausia naikintuvų, kurių didesnę dalį sudarė pačių švedų gamybos sprausminiai Saab J-29, kitaip dar vadinami skraidančiomis bačkomis. Jų greitis siekia 660 mylių per valandą ir, būdami ginkluoti keturiomis patrankomis, jie prilygsta rusų MIG-15 ir amerikiečių F-86 Sabre.

Švedų laivynas susideda iš trijų kišenių kovos laivų, keturių kreiserių, 27 povandeninių laivų, kurių dauguma aprūpinta Snorkelio aparatais, ir nemažo kiekio smulkių torpedinių greitlaivų ir minininkų.

Privalomoji karinė tarnyba įgalina švediją kelių dienų laikotarpyje pašaukti prie ginklo apie 600.000 vyrų. Nereikia pamiršti ir švedijos artilerijos, kurios pagrindas yra visame pasaulyje pagarsėję Eforso fabrikai.

Viena švedų armijos silpnybė yra ta, kad jų armijoje beveik nėra nė vieno karininko, kuris būtų dalyvavęs kare ir turėtų reikalingo vadui patyrimo.

Nottinghamo Apygardos Valdyba liepos mėn. 6 d. 4 val. p.p. Nottinghamo Colwic mokyklyje rengia gegužinę. Prašome vietos ir apylinkės lietuvių atsilankyti.

Nottinghamo Apygardos Valdyba

ir nariai

P. L. Viktorija Kateršyte ir mūsų skyriaus narių p. Povilą Virbicką, sukūrusius lietuvišką šėimos židinį, sveikina ir laimingo gyvenimo linki Manchesterio skyriaus Valdyba ir nariai

Sofija Šilimienė 6015, Whittier Ave, Cleveland 3, Ohio, U.S.A. prašo atsilipti Apolinarą Ostachavičių.

ria, kombinuoja ir jaučiasi kaip tikrovė. Jo sukurtas Alekso charakteris buvo daugiau nei įtikinantis.

Idomu jauniki (Silikūra, Danutės garbintoja) reprezentavo V. Polikauskas. Jis jautė, liejosi; darnią visumą ir spinduliavo. Gražiai pasirodė S. Ramanauskas (maj. Kutra, Reginos tėvas). Gal būt, jo charakteris ir gabumai dar geriau pasireikštų dramatinėse scenose (kaip puikai jis deklamuoja eilėraščius), tačiau balso skalę, išdumamas ir laikysena, ji parodė esantį neabejotiną gabumų vaidintoja.

Kaip ir paprastai, rūpestingai savo vaidmenį išstudijavo J. Jakubka (Garsutis, dvaro sargas).

Pirmą kartą mūsų scenoje debiutavo dvi jaunesnės scenos mėgėjos. Z. Duobaitė (Danute, Kutry duklė ir A. Bavarskytė (Regina, jų augintinė). Jos abi pateisino visų viltis (manau, ir režisoriaus).

Z. Duobaitė buvo tikra dvarininkaitė — manieringa, išlepta, tuščia ir savigarbė. Scenoje jautėsi laisvai, išgyvenusi į smulkiausių epizodą.

A. Bavarskytė sukūrė puikų kuklios, mylinčios ir kenčiančios augintinės charakterį. Labai gražiai pradėjusios, juodvi turėtų ir toliau domėtis scena ir siekti tolimesnių laimėjimų.

Režisierius P. Masiulis vertas didelės pagarbos ir padėkos už idėją aplyginimo darbą, kuri turėtų pamatyti ir kitos kolonijos. V. Jokubaičio dekoracijos buvo kuklios, bet efektingos ir įspūdingos.

Valio, „Atžalyno“ studijos darbuotojai. Iki sekančio karto, iki K. Binkio „Atžalyno“. (J. K.)

ATSIPRAŠYMAS

DBLS Pirmojo Skyriaus pirmininką ir rengėjus, ruošiusius literatūros šūpinį, nuosirdžiai atsiprašo už pažadėjimą ir neišpildymą — atspausdinti pereinamą BL numerį pranešimo apie įvykstantį Lietuvių Socialiniame klube šūpinį.

„B. Lietuvio“ Redakc. ja

SKELBIMAI

GERIAUSIAS MAISTAS IŠ LIETUVIŠKOS KRAUTUVĖS Seniausio Londono lietuvių parduotuvė siūlo:

Belgiška salami	1 sv.	8/6
Australiška salami	1 sv.	6/6
Kiaulienos dešros	1 sv.	6/6
Airiška salami	1 sv.	5/6
Rūkyti lašiniai	1 sv.	5/-
Sūdyti lašiniai	1 sv.	5/-
Daniškas bekonas	dėžė	3/6
Frankfurt. dešrelės	dėžė	3/6
Raugintų kopūstų	dėžė	2/6
Raugintų agurkų	dėžė	2/6
Riesut, sviestas	dėžė	2/-

Už persiuntimą — 1/8
Jei užsakymas viršija 50 šil., persiuntimo išlaidas pamokame mes. Siuntinius galime pasiųsti ir į Vokietiją.

J. L I O D Z I U S
421, Hackney Road, London, E.2.
Telef.: SHOREDITCH 8734

Dėmesio! Linksmai atostogas praleisti atvažiuokite į Blackpool, pas senus ir naujus pažįstamus. Visi nuosirdžiai laukiami. Kreiptis: Mrs. D. Morgan, 62, Holmfield Road, Blackpool, N.S.

KELIONIŲ BIURAS

HICKIE, BORMAN, GRANT & Co.,
24, Charles II St., London, S.W.1
parūpina bilietus kelioms į visus pasaulio kraštus laivais, lėktuvais, traukiniais ir su tvarko kelionės formalumus. Patarnavimas skubus, patikimas, be jokio specialaus atlyginimo. Rašyti angliškai (rašant lietuviškai laiškus adresuoti į DBLS Centrą).

Imonei (engineering) vakarų Anglijoje reikalingi specialistai ir nespecialistai darbininkai. Du lietuvių darbininkai jau dirba. Nėvėdusim galima gyventi imonės hostelyje. Prašymas (anglių kalba) siųsti: Employment Department, R. A. Lister & Co. Ltd, Dursley Glos.

Printed by Lithuanian House, Ltd. 43, Holland Park, London, W. 11. Tel.: PARK 9999